

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34 — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Deželni zbor kranjski.

VIII. seja dne 19. aprila 1900.

Predseduje deželni glavar plem. De-tela. Vlado zastopa dež. predsednik baron Hein.

Došle peticije in predložena poročila deželnega odbora se odkazujejo pristojnim odsekom.

Posl. grof Barbo je poročal o prošnji mlekarke zadruge v Trnovem pri Ilirski Bistrici za preložitve prvega roka za povračilo deželnega posojila 1000 K na dan 1. januarja 1905, in je predlagal, naj se odkloni, dočim je posl. Modic predlagal, naj se preloži povračilo vsaj za dve leti. Sprejet je bil predlog posl. Modica.

Za napravo mostu čez Ljubljano pri Fužinah se je okrajnemu cestnemu odboru ljubljanske okolice dovolil deželni prispevek in sicer v visokosti 25% vseh faktičnih stroškov.

Prošnja posestnikov iz Huj in Klanca v kranjskem okraju za podporo za napravo mostu čez Kokro se je odstopila deželnemu odboru.

Županstvu v Železnikih se je za napravo kanala ob deželni cesti v Železnikih dovolila podpora 600 K.

Posl. Hribar je poročal o prošnji društva ljubljanskih tiskarjev, da se priporoči njihova prošnja za preložitve izdavanja slovenskih učnih knjig v Ljubljano. Sklenilo se je predložiti prošnjo s toplim priporočilom zalogi šolskih knjig.

Posl. baron Rechbach je poročal o lani storjenem sklepu deželnega zbora, naj deželni odbor prevdarja, ali bi ne bilo mogoče prenameniti zakona o lovskih kartah tako, da bi se karte ložje izdajale kakor doslej tudi tujim osebam, ki ne stanujejo na Kranjskem. Poizvedbe deželnega odbora so pokazale, da bi taka prememba zakona ne bila umestna, vsled česar se je sklenilo, je opustiti.

O uvrstitvi zasebne ceste, katero je kupil krški okrajni cestni odbor od grajščine Šrajbarski Turn, med okrajne ceste in o opustitvi enega kosa s Krškega na

Šrajbarski Turn držeče ceste je poročal posl. grof Barbo. Zbornica je sprejela dotični zakonski načrt in dovolila podpore le 100 K okrajnemu cestnemu odboru, v tem ko bo deželni odbor za 1000 K prosil vojni erar. Preminjevalni predlog poslanca Pfeiferja, naj se dovoli podpore 2000 K, je bil odklonjen.

Prošnja posestnikov fare sv. Duha za izločitev davčnih občin Veliki Trn in Ravno iz občine Krško ter ustanovitev samostojne občine se je odstopila deželnemu odboru, da poizveduje o razmerah in če govore te za izločitev, da v prihodnjem zasedanju predloži dotični zakonski načrt.

Tudi prošnja vasi Dolenji Lazi za podaljšanje vodovoda Jurjevice-Breže se je odstopila deželnemu odboru z naročilom, da pošlje hidrotehniku na lice mesta.

Samostalni predlog posl. Žitnika glede vinske klavzule se je odkazal upravnemu odseku.

Posl. grof Barbo je poročal o proračunu zaklada deželne prisilne delavnice. Skupna potreba znaša 212.640 K, dokritje pa 191.974 K in bo torej primanjkljaja 20.666 K. Proračun se je odobril.

Isti poročevalec je poročal o muzejskega zaklada računskem sklepu za l. 1898 in o proračunu za l. 1900. Koncem leta 1898 je znašala skupna imovina 416.139 gl. in se je ta zvišala v onem letu za 3722 gl. 32 kr. Smoletova zapuščina znaša 103.375 gl. 98 kr. Proračun izkazuje 13.272 K potrebščine in isto toliko pokritja.

Posl. baron Schwegel je razpravljal o sedanjem stanju svoj čas sklenjene reorganizacije. Vlada je bila obljubila podpirati to reorganizacijo s subvencijami, ki naj od 1000 gl. na leto narasejo do 5000 gl., ker se je tudi dosegla subvencija letnih 3000 gl., a od tedaj je prav zastala. Vlado nazoru so se menda premislili. V državni proračun je vlada postavila 4000 gl. Doslej se je nabralo že 19250 gl. Dež. zbor je svoj čas določil svoto kacij 20 do 25000 gl. kot tisto, katero se potrebuje,

da se začne reorganizacija, ne da bi morala dežela kaj žrtvovati. S pripomočjo vsakoletnih deželnih prispevkov bo, ako se od vlade doseže za l. 1901 prispevka 5000 gl., mogoče brez odlašanja izvršiti reorganizacijo. Govornik je predlagal, naj dež. zbor izreče, da ostane pri svojih sklepih glede reorganizacije muzeja in pri dotičnem programu in naj se naprosi vlada, da za prihodnje leto določi podpore 5000 gl.

Zbornica je odobrila računski sklep in proračun ter sprejela resolucijo posl. barona Schwegla.

O prošnji usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu za zvišanje redne letne podpore, ki je bila že enkrat vrnjena odseku, je poročal posl. Luckmann in predlagal naj se prošnja odkloni, dež. odboru pa naj se naroči, da pri predložitvi proračuna za l. 1902, ko odpade podpora za stavbo, nasvetuje tudi primerno zvišanje redne podpore.

Zbornica je sprejela proti predlogu posl. Pfeiferja, da se subvencija zviša za 2000 K.

Prošnji županstva v Krškem, da se ondotni bolnici izposluje pravica javnosti se je ugodilo glede prvega petita in se je sklenilo, priporočiti vladi, da bolnici pravico javnosti podeli. Petita, da naj dežela plačuje za bolnike, in naj se občinam naloži, pošiljati bolnike v to bolnico, sta bila odklonjena.

Posl. Murnik je poročal o raznih prošnjah. Društvu za deška rokotvorna dela se je dovolil prispevek 50 K; kranjskemu in primorskemu gozdarskemu društvu v Ljubljani podpora 400 K; društvu zdravnikov na Kranjskem se je k ustanovi za vdove in sirote po društvenih članih podpora 200 K; osrednjemu društvu za varstvo kmetijskih in gozdarskih koristi pri sklepanju trgovskih pogodb na Dunaju podpora 200 K.

Posl. Božič je poročal o prošnjah za premestitev sedeža okrož. zdravnika iz Planine v Logatec. Sklenilo se je odstopiti prošnjo pristojnemu oblastvu v primerno rešitev. (Konec prih.)

V Ljubljani, 19. aprila.

Jezikovni zakon.

Kakor poročajo „Nar. Listy“, se v pristojnih ministrstvih marljivo izdeluje načrt jezikovnega zakona glede Češke in Moravske. Zakon naj uredi rabo jezika v notranjem in zunanem poslovanju. Izdelek se predloži parlamentu baje takoj, ko se snide. O delovanju ministrstev za jezikovni zakon se je poročalo že opetovano, a vselej se je izkazalo, da so bile vesti prenaplajene. Vlada mora pač počakati šele konca spravnih konferenc ter na podlagi rezultatov teh konferenc izdelati jezikovni zakon, ki bi imel vsaj nekaj upanja, da ga parlament sprejme.

40 milijonov kron za vojno.

„N. Pest. Jour.“ poroča bajé iz docela zanesljivega vira, da je vojno ministrstvo v skupni ministrski konferenci zahtevalo 40 milijonov kron več kakor doslej. Po tridnevem brezuspešnem pogajanju ministrov se je sklenilo, da se bodo nadaljevala pogajanja pismenim potom. Omenjeni list piše, da vzdržuje svoje poročilo navzlic vsem dementijem. Možno je, da se bode zahteva vojne uprave zmanjšala, a prvotno sta Krieghammer in Spaun zahtevala omenjeno svoto. V vladnih krogih so v veliki stiski, kajti denarja ni, a pomnoženje in spopolnjenje armade in mornarice je bajé neobhodno potrebno, sicer zaostane Avstro-Ogrska predaleč za inozemstvom.

Vojna v Južni Afriki.

Angleški listi so torej res zopet lagali, ko so poročali, da so Buri prenehali oblegati mesto Wepener ter se umaknili. Roberts je brzojavil 17. t. m., da je Wepener še vedno zajet ter da mu hité Angleži z dveh strani, preko Reddersburga in Rouxvilla, na pomoč. Angležem poveljujeta menda generala Brabant in Gatacre. Poročila Robertsja so zbudila v Londonu veliko potrtost. Roberts izjavlja namreč, da se ne more lotiti nobene akcije, dokler ne dobi vsaj zimskih uniform, gorkih spodnjih oblačil, novih črevljev in šotorjev ter vsaj za topničarje in tren novih močnih konj.

LISTEK.

Slike in povesti.

Spisal Fr. Meško.

Prečital sem Meškove „Slike in povesti“ v VI. zvezku Knezove knjižnice (Matičina izdaja za leto 1899). Avtor mi je — priznam — malo znan: Ne vem, ali je klerikalec ali liberalce, ali morda pristaš kakšne socijalnopolitične šole konservativne ali napredne barve. In veselim se tega, ker mi tako vsaj lastna vest lahko potrdi, da pišem popolnoma nepristransko, hoté povedati, kakšen utis je name naredila ta zbirka. Vendar pa ne nameravam pisati t. zv. objektivne ocene, ker sem prepričan, da je vsaka kritika subjektivna, vsaj v tem smislu, da nihče ne more zlesti iz svoje kože in nihče ne more govoriti v imenu vseh....

Občutki, ki so jih v meni „Slike in povesti“ obudile, so z umetniškega stališča večinoma ugodni. Moji realni nazori spadajo na drugo stran. Tako n. pr. vodi pisatelja njegov fragment „Moje poti“ do zaključka, ki je diametralno nasproten mojemu svetovnemu nazoru in prepričanju; vendar prištevam ta odlomek najboljšim delom cele zbirke, zakaj umetniško je krasen, zlasti

konec, kateri dviga v moji notranjosti najmočnejši dvom. Ne obuja ga avtorjeva vera v novega Boga, kateremu je sezidal nov oltar na razvalinah nekdanjega svetišča, (božanstvo sipač vsakdo po svoje zamišlja), temveč njegovo zatiranje, da se mu noga ne trese, korak ne zastaja... da stopa trdno samozavestno in ponosno — k njemu. Ta moj dvom je tem močnejši, ker se nam pisatelj v vseh svojih delcih prikazuje odločnega pesimista, a pesimizem podaja le redkokdaj tisto jekleno, ponosno samozavednost, — gotovo pa je pesimistu težko verjeti, ako pravi, da se mu koprneči pogled obrača le za novimi cilji... Pristni pesimizem taji cilje... Torej ne radi vsebine, nego radi oblike, ki je tako krasna, da za nekaj časa popolnoma premaga misel na materijo, se mi zdi ta odlomek literarno mnogo vreden.

Pesimist je Meško, to pokazuje v vseh spisih, a v izražanju in slikanju tega pesimizma in milieua, v katerem se razvija, je njegova pesniška moč. Pravim: pesniška, zakaj najlepše njegove slike so polne poezije, ki jo preveva zdaj neka mehka melanholija, zdaj prava tragična brezupnost. Vse, kar je avtor v tej knjigici zbral, končuje s temnimi, zaglasimi akordi, iz katerih zveni tu „Memento“, tam pa zadnji krik ubite nade, zdrobljene sreče.

Včasih nas njegova tužna povest prepriča, a včasih mu ne moremo prav verjeti. Tragedije, katere zadostno motivira, so tudi pesniško najlepše, tako „Izgubljeno življenje“ in „Ciril Zavozel“. Manj posrečene se mi zde prve črtice: „Vojak Ivan“, „Spoznanje“, zlasti pa je pone-srečena „Moja mati ni poštena“. Poslednja črtica kar naravnost izziva protest. Kaj? Zato ker je dekletce slišalo, da njegova mati „ni poštena“, naj bi bila njena bodočnost že prokleta, Julija sama brezupno izgubljena? Tukaj je črnogledje vendar pretirano. Tajiti ni, da lahko besede tovarišice, ki ji je dejala: „Tvoja mati ni poštena“, v dekletovi duši obude celo revolucijo; ali koliko drugih momentov bode uplivalo na njo, morda takih, ki podajo njenemu bitju železno odbojno moč! Taka obupavajuča slabost bi seveda Juliji največ škodovala.

Veliko srečnejši je pisatelj, kjer nam podaje celo sliko, zlasti v omejenih dveh „Izgubljeno življenje“ in „Ciril Zavozel“. S kratkimi, ali vseskozi karakterističnimi potezi narisane nam stopajo osebe pred oči, a spremlja jih njih okolica, ki jih je naredila take, kakršni so, a sedaj jih drži kakor z železnimi kremplji. In kar se potlej zgodi, se mora zgoditi. Tukaj deluje „usoda“ neizprosno, ali ona ne plava v metafizičnih

sferah, temveč raste iz teh vasij, iz teh duš, podedovanih nazorov, iz nesvobodnega mišljenja, iz pomankanja volje, iz vsega, kar Meško res izvrstno karakterizuje. Kakor vojak Ivan v prvi črtici, je tudi Zimičev študent v „Izgubljenem življenju“ precej znana prikazen; ali Ivanova žalostna smrt v valovih Savinje naredi na čitatelja prav toliko utisa, kakor časiška beležka o ponesrečenju neznanega človeka, dočim nas „Izgubljeno življenje“ v dnu duše pretrese. Uzrok ne tiči v snovi, temveč v tem, da je pisatelj materijo in situacijo v tej povesti obdelal vse drugače, globokoje, bolj umetniško.

Posebno pa se mu je to posrečilo z Zavozlom. Tukaj nahajamo nekaj, kar odlikuje Hauptmanove drame. Neizprosno delujejo tragične moči, ki jih ljudje nosijo v sebi in ki jih obdajajo, grozni udarci padajo, ali gledališkega groma ne slišimo; efekti prihajajo po poti železne doslednosti ali v opisu je vzlic živahnim barvam nekaj diskretnega, kar pa tem bolj povišuje močni utis, kateremu se nikakor ne moremo ubraniti. Avtor ne govori nikjer o Cirilovi blaznosti, ali njene sence plavajo po vzduhu težkem in temotnim in padajo z belimi kosmiči dol ter ovijajo nesrečnega kakor debeli sneg. In to tragedijo, ki se ne razvija z mogočnimi skoki od prizora do pri-

Zdravstveno stanje čet je radi sila mrzlih nočij ter radi nedostajanja toplih oblek jako slabo. Ogromno število vojakov je zbolelo na neki vrsti težke influenze, ki se hitro in nenadejano loteva pljuč. V Londonu tudi priznavajo, da ni samo vojski, nego tudi politični položaj v Južni Afriki jako kritičen. Na severu Kaplandije se zopet pojavlja ustaja, in ker odvažajo Angleži vse svoje ujetnike na otok Sv. Helene, dokazuje to, da tudi na jugu Kaplandije Afrikanderjem ni zaupati. Uradni krogi priznavajo pristočno, da bi bilo treba še 100.000 mož. Vlada izda bržčas še nov poziv na prostovoljce in na kolonije. Toda nihče ne verjame, da bi bilo možno dobiti še toliko ljudij. Dopisnik „Morning Pošte“ piše glede tega v Bloemfontein: „Nečem biti pesimist, toda menim, da bo treba še 250.000 mož, ako naj se dovrši vojna srečno. Buri so sklenili, da vsrtaajo do zadnjega hipa. Vojna bo trajala še dolgo ter bo zahtevala še mnogo krvi in denarja.“ O položaju v Bloemfonteinu poroča burski general Lemmer, ki je ujel štiri Angleže, da taboré Angleži na vshodu in jugu mesta. Vse vodnjake stražijo vojaki. Prebivalci smejo do vode šele takrat, kadar se napijo čete. Vode primanjkuje. 14. t. m. so pripeljale tri ladije avstralske pomožne čete, takozvane Bušmane, katerih je baje 10.000 in katere poveljuje nemški Avstralec Samuel Hübbe. Bušmani pa so nedisciplinarni ter so se že opetovano ustavili svojim častnikom. Več so jih morali poslati že nazaj radi upornosti. Angleži pobirajo torej že tudi avstralske barabe in divjake proti Burom! In vendar niti 300.000 Angležev z vsemi prostovoljci ne more zmagati jedva 50.000 Burov! Robertsovo poročilo o nesrečnem boju na Spionskopu dokazuje, da je general Warren nekaj drugi general Gatacre, nesposoben, lahkomisljen in površen človek, general Buller pa brez energije in avtoritete. Izpred Mafekinga poročajo, da imajo Buri izvrstno preskrbljeno topničarstvo ter da imajo dosti živil. Letina v Transvaalu se je obnesla prav dobro ter je žita in druge hrane v izobilju. Radi polkovnika Schiela, ki je hotel pobegniti, je nastala med Nizozemsko in Anglijo huda in nevarna napetost. Schiel je podkupil nekega čolnarja, da naj bi nesel neko pismo na nizozemsko ladijo, ki stoji v luki Sv. Helene. Čolnar pa je prinesel pismo pomotoma na angleško ladijo. Tako se je izvedelo za Schielov naklep. Anglija zahteva v rezkem tonu pojasnil od nizozemske vlade ter meni celo zahtevati, da se nizozemska ladija odstrani iz luke. Že itak veliko sovraštvo Nizozemcev se je vsled tega dogodka iznova poostriilo. Da car ne posreduje za Bure, je kriva baje tudi carica, ki je v sorodu z angleško kraljico. Carica ima velik vpliv, toda v zadnjem času se je car baje vendarle odločil, da ukrene nekaj na korist miru. Deputacija Burov je bila v Hagu sprejeta od zunanjega ministra ter od najodličnejših političnih oseb. Sprejme pa jo baje tudi kraljica sama. V Hagu ostane deputacija še ta teden.

zora, temveč leze tiho z blazno poželjivimi očmi skozi življenje, ne boreč, temveč neprenehoma, neopazno, ali tem sigurnejše držeč svojo žrtev, dokler jo ne potegne ravno tako tiho in neopaženo v neizbežni prepad, karakterizuje krasno konec: „Okrog in okrog pa je bilo vse tiho, mirno temna neprodorna noč... Sneg pa je padal... padal nevzdržema enakomerno in gosto.“

Tako krasno piše Meško, kjer samo objektivno pripoveduje, tako lepe uspehe dosega, kjer je izključno subjektiven. „Ciril Zavorel“ in „Moje poti...“ dve piesi, popolnoma različni v obliki, tendenci in materiji, sta skoro enaki v literarni lepoti.

Ali ta efekt izostane, kadar Meško združi pripovedovanje z refleksijami. „Pravica do sreče“ obseza dosti lepih momentov, ali v celoti zaostaja daleč za omenjenimi drugimi črticami. Pisatelj polaga v Zalokarjevo dušo tu in tam čustva in misli, ki se jim pozna, da niso delavčeve, nego avtorjeve. Teško je verjeti, da bi bil Zalokar s svojim primitivnim duševnim aparatom ob grobu svoje žene tako razmišljal, kakor nam pisatelj pripoveduje: „Kako pač mora imeti v tako ozkem grobu človek dovolj prostora — človek s svojimi visokoletnimi upi, s svojimi velikimi nakanami! — Kako bo imelo tukaj dovolj prostora tako veliko, tako plemenito srce, kakor je bilo v pravi njegove žene!... In vso ljubezen, kakor jo

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 18. aprila.

Seji je predsedoval župan Hribar. Overovateljem zapisnika sta bila imenovana obč. svet. Lenče in Mali.

Računski sklep regulacnega zaklada za l. 1899, o katerem je poročal obč. svet. dr. Stare, se je odobrilo. Dohodkov je bilo 220.466 K 58 v., izdatkov je bilo 218.451 K 84 v. Premoženje regulacnega fonda je že popolnoma obljubljen.

Po predlogu istega poročevalca se je sklenilo Oroslavu Dolencu za svet, ki ga je odstopil za razširjenje Wolfvih ulic, plačati odkupnino po 20 gld. za štiriaški meter; na ponudbo Ivana Bahovca se je sklenilo, zahtevati za svet na Radeckega cesti po 10 gld. za štiriaški meter, ponudeni odkup njegove hiše na isti cesti pa odkloniti.

Glede odstopa sveta za podaljšanje Hilšerjevih ulic, ki ga morajo odstopiti Premk-Nabrnkovi dediči, Rudolf Göbl, Gregor Zamejc in Seunigove sestre, je poročevalec dr. Stare predlagal ugoditi zahtevam Premkovih dedičev, ostati pri že storjenem sklepu glede Zamejčevega sveta in opustiti za sedaj nakup sveta K. Göbla in Seunigovih sester ter cesto napraviti tam le v širokosti 12 m, drugod pa v širokosti 15 m.

Obč. svet. Pavlin je zastopal mnenje, da naj se ugotovi vsem zahtevam, češ, saj gre le za 300 K, in naj se cesta povsem napravi v širokosti 15 m. Temu predlogu je pritrdil obč. svet. Turk posebno priporočuje nakup Zamejčevega sveta, dočim je poročevalec vzdržal svoj predlog, opozarjajoč, da ne gre za 300 kron, ampak za 4000 K.

V specialni debati so govorili obč. svet. Pavlin, Predovič, dr. Stare in župan Hribar — ki je naznanil, da je vlada dekretirala ustanovitev tretje deške ljudske šole, ki se nastani tam, kjer je zdaj slovenska dekliška šola — dalje Turk in Prosenc.

Sprejeti so bili odsekov predlog glede Premkovih dedičev preminjevalni predlog Pavlinov, da se nakupi svet K. Göbla in Seunigovih sester in preminjevalni predlog Turkov. Poročevalec je proti temu sklepu oglašil svoj protest, ki se je zabeležil v zapisniku.

Mariji Potočnik se je ponudilo po 15 gld. za štiriaški meter za svet, ki ga odstopi za razširjenje Sv. Petra ceste in 8000 gld. za svet, kjer stoji hiša, v kolikor ga treba za regulacijo.

S. Pogačarju se je ponudila odkupnina po 10 gld. od štiriaškega metra za parcelo, ki leži v projektovani Miklošičevi cesti.

O računskem sklepu efektne loterije za l. 1898 je tudi poročal obč. svet. dr. Stare. Iztirjalo se je 3498 gld. 11 kr., čistega dohodka je bilo 2590 gld. ves čisti uspeh loterije znaša 59.287 gld. 68 kr. Računski sklep se je odobrilo.

je gojilo to srce, in vse trpljenje, kar ga je okusilo — tudi vse to naj pokopljejo v to tesno, v to ozko gomilo?!

Ne trdim, da proletarec sploh ne bi bil zmožen filozofičnih misli; tudi tako globoko filozofijo verujem mnogemu delavcu, ali Zalokarju?... Dvomim. Kar pa pri tej črtici najbolj disgustira, je zadnji odstavek, nekakšen pouk, kakor so imeli starejši pisatelji navado, da so svojim povestim dodali nekaj moralni ekstrakt. Seveda ima pisatelj prav s tem, kar pove na tem mestu, ali ako bi isto povedal na drugem mestu, bi bilo veliko več vredno. S pozivom: „Danesico na srce, gospoda moja! In ko si boste izpraševali vest, tedaj pa itd.“ bi imel mnogo uspeha v kakšnem članku, v parlamentu, na ljudskem shodu, ali tukaj je s temi besedami zapustil leposlovna tla in svoji povesti vzel značaj umotvora. Tudi tako sme v beletrističnem delu govoriti oseba, ki igra v povesti kakšno ulogo, ne pa pisatelj sam.

Sicer pa to ne jemlje vrednosti celi zbirki. Dobro je, da stoje te slike ali povesti v sedanjem redu. Slabejšje začnjenja, slede pa jim boljše in boljše, tako da smo na koncu, pri „Izgubljenem življenju“ in „Cirilu Zavozlu“ skoro pozabili nedostatke nekaterih prejšnjih, ki vsi skupaj niso tako številni in tako veliki, kakor res vzorna lepota zadnjih — recimo brez rezerve — umotvorov.

Obč. svet. Senekovič je poročal o županovem poročilu, tičočem se imovinskih razmer onih ljubljanskih hišnih posestnikov, ki so deležni postali državne brezobrestne ponapredščine in 3% posojila.

Z zakonom z dne 6. julija 1895, bila je ljubljanskim posestnikom poslopj, zato, da zopet sezidajo podrti in popravijo poškodovana poslopja, dovoljena brezobrestna ponapredščina 1.700.000 gld. — Ob enem se je vlada pooblastila, da, ko bi od svote 1.245.000 gld., ki se je v enak namen dovolila za posestnike v ostalih delih dežele, kaj preostalo, porabi ta preostanek za brezobrestno ponapredščino ljubljanskim posestnikom.

Poleg tega se je mestni občini dodelila brezobrestna ponapredščina 50.000 gld.

Vse te ponapredščine imele bi se državi vrniti v 15 enakih letnih rokih s 1. dnem januarja 1901. počenši.

Dne 15. julija 1897 je zopetni potres vnovič poškodoval ljubljanska poslopja, katerih nekatera so komaj popravljena bila. Cenitev pokazala je, da je ta potres povzročil 173.826 gld. škode.

„Leta 1901. torej imeli bi oni hišni posestniki ljubljanski, ki so za potresne škode prešli brezobrestne ponapredščine, začeti vračati te ponapredščine. Ker bi pa, ko bi državna uprava za vračilo dospevala strogo iztirjavala, večina ljubljanskih nje dolžnikov prišla v velike zadrege in mnogi iz njih celo ob svoja posestva, zato je bil magistrat mnenja, da se dopsloje c. kr. finančnemu ministru dobro utemeljena prošnja za popoln odpis leta 1895. dovoljenih brezobrestnih ponapredščin. V to svrhu je dal preiskati gospodarsko stanje vseh hišnih posestnikov, ki dolgujejo državi brezobrestne ponapredščine ali 3%.“

Izvršujoč to naročilo, zaslišal je mestni uradnik 515 hišnih posestnikov ljubljanskih, spisavši z vsakim iz njih zapisnik o vseh njegovih imovinskih razmerah. Ko je bilo to obširno delo gotovo, izpisal je iz zemljiških knjig vsacega posameznega posestnika vknjižene dolgove; iz najemniških fasij pri c. kr. davčni administraciji pa kosmate dohodke hiš. Odbivši od teh dohodkov državne davke s prikladami in vzdrževalne stroške, našel je mestni magistrat čisti dohodek posameznih hiš; leta petindvajsetkrat pomnoživši pa približno vrednost posestev. Vendar je pripomnil, da se je pri nekaterih posestvih moralo ozir jemati tudi na okoliščine, ki njihovo vrednost zvišujejo, zlasti na zemljišča, spadajoča k dotičnim poslopijem.

Po vsestranski in temeljiti reviziji tako dogotovljenega operata, katero sta izvršila mestni nadkomisar Jakob Tomec in mestni komisar Josip Križaj s pripomočjo mestnega stavbnega urada, pokazalo se je, da so posestva v operatu navedenih 515 hišnih posestnikov vredna 15.977.174 kron, in da donasajo čistih 741.436 kron 86 st., tedaj povprek po 463%, in je torej vidno na prvi pogled, da je v Ljubljani renta od poslopj jako nizka.

Teh 515 posestev s skupno vrednostjo 15.977.174 kron pa teži 13.310.558 kron dolgov in sicer 11.717.034 kron vknjiženih ter 1.593.523 kron nevknjiženih; skupna vrednost posestev previšuje torej skupno svoto dolgov samo za 16 69%.

V treh slučajih je vrednost posestev ravno takošna, kakor skupna svota dolgov; v 157 slučajih previšujejo dolgovi za 2.048.126 kron vrednost posestev; v 355 slučajih pa vrednost posestev previšuje dolgove za 4.714.742 kron.

Iz navedenih števil je vidno, da se v ugodnih imovinskih razmerah izmed hišnih posestnikov, ki prihajajo tu v poštev, nahaja jih 58 (0%—20% dolgov), v dokaj ugodnih 102 (20%—50% dolgov), v neugodnih 185 (50%—100% dolgov), v naravnost obupnih pa 160 (100% do preko 300% dolgov). Ko bi torej vlada hotela z vso strogostjo in brezobzirno izterjavati k plačilu dospevala obroke brezobrestne ponapredščine in 3% nega državnega posojila, prišlo bi očitno do tega, da bi najmanjše 160 posestnikov pregnanih bilo z njihovih posestev. To bi pa utegnilo imeti nedogledne posledice.

Župan je mislil priporočiti občinskemu svetu, da se na podlagi zbranega statističnega materiala obrne do osrednje vlade s prošnjo, da zakonodajnim potom izposluje onim hišnim posestnikom, o katerih je gotovo, da jim brezobrestnih ponapredščin vrniti nikakor ne bode mogoče, popoln odpis teh ponapredščin, drugim pa izdatne

olajšave glede vračevanja brezobrestnih ponapredščin in 3% nega državnega posojila.

V tem, ko sem v ta namen zbiral material, pa so se razmere izdatno spremenile. Vlada je namreč predložila državnemu zboru načrt zakona o priznanju olajšav glede vračevanja državnih ponapredščin, ki so se bile dovolile v sili, in pa o dovoljenji za odpise takih ponapredščin. Ta zakonski načrt postal je, ko je bil v seji državnega zbora dne 17. marca t. l. v tretjem branju sprejet in je dne 23. marca t. l. zadobil Najvišje potrdilo, zakon. —

Po tem zakonu je državna uprava opravičena do vsakoršnih olajšav glede brezobrestnih ponapredščin, ki so se dovolile na podlagi zakona z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94, kakor tudi glede 3% nega državnega posojila, dovoljenega na podlagi zakona z dne 8. julija 1896, drž. zakona št. 132. Kar se tiče posameznih strank, ki prihajajo tu v poštev, bodo se torej same morale obračati do državne uprave za olajšave, odnosno za odpise. Mestna občina tedaj glede njih ne more storiti drugega, ko da z ozirom na splošni položaj v Ljubljani, in z ozirom na žalostno imovinsko stanje večine v poštev prihajajočih hišnih posestnikov, na pristojnem mestu priporoči kar največji ozir na prošnje, ki bodo prihajale od posameznikov. Dolžna je pa tudi podati svoje mnenje glede načina vračanja onih brezobrestnih ponapredščin, ki se ne bodo odpisale in pa 3% nega posojila. V tem oziru bi kazalo priporočiti državni upravi, da se vračevanje neodpisanih brezobrestnih ponapredščin, dovoljenih z zakonom z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94, raztegne na dvajset enakih letnih obrokov, katerih prvi naj bi k plačilu dospel 1. dne januarja 1906, in da bi se isto ukrenilo tudi glede 3% nega posojila, dovoljenega z zakonom z dne 8. julija 1896, drž. zak. št. 132. V poslednjem slučaju bilo bi tudi potegniti se za odpis obrestij za dōbo do 1. dne januarja 1906.

Kar se tiče brezobrestne ponapredščine 50.000 gld., katero je mestna občina ljubljanska dobila v delovito založbo stroškov, ki so ji nastali vsled potresa, naglasiti je, da se je porabila v pokritje stroškov pri napravi barak za stanišča v sili in pa za popravilo šolskih in pa takih mestnih poslopj, ki služijo dobrodelnim namenom. Niti stotinke brezobrestne ponapredščine se torej ni porabila za kakošne poprave, iz katerih bi mestna občina imela kdaj kak dohodek. Še celo barake se niso prodale, temveč mestna občina odstopila jih je brezplačno namestništvu v Zadru za prebivalce v Trilju pri Sinju, ko jim je ondi potres uničil stanovišča. Ako kje, opravičena je torej glede tega zneska zahteva, da se popolnoma odpise in mestna občina morala bode v tem oziru storiti svoje korake.

Pa tudi glede 3% nega posojila v znesku 450.000 gld. je nujna potreba, da se ji dovolijo olajšave. Vse to posojilo izdalo se je namreč za odkupe v regulacne, tedaj v čisto neproduktivne namene.

Občina je od 103 posestnikov odkupila sveta itd v skupni vrednosti 1.211.382 kron 18 vin.

Občinski svet lotil se je regulacije Špitalskih ulic, Lingarjevih ulic, Francovega nabrežja, Ribjih ulic, Marijinega trga, Sv. Petra ceste, Kolodvorskih ulic, Radeckega ceste, Dalmatinovih ulic, Marija Terezije ceste, Bleiweisove ceste, Prešernovih ulic, Frančiškanskih ulic, Wolfvih ulic, Kongresnega trga, Gospodskih ulic, Židovske steze, Turjaškega trga, Valvazorjevega trga, Vegovih ulic, Soteske, Hilšerjevih ulic, Gradišča, Rimske ceste, Tržaške ceste, Trubarjevih ulic, Sv. Jakoba nabrežja, Sv. Jakoba trga, Starega trga, Sv. Florijana ulic, Karlovske ceste, Žabjaka, Merosodnih ulic, Krakovskih ulic, Kladeznih ulic, Trnovskih ulic, Ceste v mestni log, Vogelnih ulic, Ulic pred konjušnico, Ceste pred škofijo, Stolbe, Lončarske steze in Poljanske ceste; njegovo tozadevno delovanje bilo je raztegnjeno torej skoro na vse dele mesta.

Župan predlaga: 1. C. kr. vlada se — glede na splošni položaj v Ljubljani in pa na žalostno imovinske razmere večine v poštev prihajajočih ljubljanskih hišnih posestnikov — nujno naprosi, naj ima kar največji ozir na prošnje, ki bodo prihajale od posameznikov za delovite ali popolne odpise dovoljene jim brezobrestne ponapredščine. Dalje se ista naprosi, da vračevanje neodpisanih brezobrestnih ponapredščin, dovoljenih temeljem zakona z dne 6. julija 1895, drž.

zak. št. 94 in pa 3%, posojila, dovoljenega temeljem zakona z dne 8. julija 1896, drž. zakona št. 132, raztegne na dvajset enakih letnih rokov, katerih prvi naj bi k plačilu došel 1. dne januarja 1906. Končno se c. kr. vlada naprosi, da do te dobe odpiše obresti od 3% nega posojila.

2. C. kr. vlada se — glede na to, da se je mestni občini ljubljanski temeljem zakona z dne 6. julija 1895, drž. zak. št. 94, dovoljena brezobrestna ponapredščina 50.000 gold. (100.000 K) porabila le za popravilo šolskih in pa takih mestnih poslopij, ki služijo dobrodelnim namenom, ter za napravo barak, katere je mestna občina ljubljanska podarila kasneje potresnim onesrečencem v Dalmaciji — naprosi, da so to ponapredščino v znesku 50.000 gld. (100.000 K) odpiše; glede 3% nega posojila 450.000 gold. (900.000 K), dovoljenega mestni občini temeljem zakona z dne 8. julija 1896, drž. zak. št. 132, pa, da se njega vračevanje — z ozirom na vseskozi neproduktivne namene, v katere je bilo porabljeno — preloži do 1. dne januarja 1915. leta, ter od tedaj nadalje amortizuje v 15 letnih rokih. Obresti do tje naj bi se odpisale.

3. Odpošlje naj se do deželnega zbora vojvodine kranjske vloga, naj bi te prošnje mestne občine ljubljanske ces. kr. osrednji vladi kar najtopleje in najnujnejše priporočil.

4. Mestnemu magistratu naj se naroči takojšnja izvršitev predstojenih sklepov.

Poročevalec je pripomnil, da nota, ki jo je podal župan, bi se dala še popolniti. Pri starih hišah bo renta gotovo padla, mnogo posestnikov pa je sedaj davkov oproščenih.

Sprejeli so se navedeni predlogi z dostavkom, da se državni poslanci naprosijo podpirati prošnjo mestne občine.

Za poprave pri kopališču v Koleciji se je po poročilu obč. svet. Pavlina dovolilo 1136 K.

Po poročilu obč. svet. Senekoviča se je sklenilo, naj občina pristopi „Rudečemu križu“ kot redni ud z letnino štirih kron.

Odobril se je računski sklep 3% nega posojila za l. 1899., ki kaže, da se je 72 hišnim posestnikom izplačalo 589.800 K in računski zaključek potresnega zaklada za l. 1899.

O računskem sklepu mestne klavnice za l. 1899. je poročal podžupan dr. vitez Bleiweis. Dohodkov je bilo 45.425 K 02 vin., izdatkov pa vsled raznih investicij 42.234 K 52 vin. (dočim je bilo preliminarnih 32.800 K 24 vin.), radi česar je končni uspeh manj ugoden kot druga leta in znaša čisti prebitok 3190 K 50 vin.

Proračun se je odobril. Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti

V Ljubljani, 19. aprila.

— **Deželni zbor.** Poročilo o današnji seji smo morali radi nedostatnega prostora pretrgati, ter priobčimo zaključek poročila jutri. Po poročilu posl. Božiča o „obč. zadevah“ je omenil posl. dr. Tavčar ostri konflikt, ki je nastal med dež. odborom in dež. vlado radi sklepa obč. zastopa v Predosljah, da se vsled nove šolske zgradbe pobirajo doklade. Dotični sklep obč. zastopa v Predosljah je kranjsko okr. glavarstvo sistiralo, dasi ga je dež. odbor že odobril. Dež. odbor pa nikakor ne more trpeti, da bi imeli nad njegovimi razsodbami okr. glavarji nadzorovalno oblast. Dež. predsednik Hein se je trudil okr. glavarja v Kranju zagovarjati in priporočal dež. odboru, naj spravi zadevo pred drž. sodišče. Dr. Tavčar in posl. Kalan sta dež. predsednika odločno zavračala. Prihodnja seja bo v soboto.

— **Občni zbor „Dramatičnega društva“** se je vršil sinoči v čitalnični dvorani pod predsedstvom g. dr. viteza Bleiweisa. O društvenem delovanju v minolem letu, ki je bilo jako uspešno, je poročal gosp. Milčinski. Zanimivo njegovo poročilo, ki ima precej polemičen značaj, priobčimo doslovno tekom prihodnjih dni. O denarnem stanju je poročal g. G. Pirc. Dohodkov je imelo društvo lansko leto 42.093 K 78 vin. in 41.308 K 18 vin. stroškov. Iz dohodkov je društvo plačalo na račun starega dolga 2653 gld. 52 kr. Pri ložah je imelo društvo 300 gld. izgube. Obe poročili sta se vzeli odobruje na znanje. Proračun za prihodnje leto kaže 591 kron 49 vin. deficita. Tretja

točka dnevnega reda je bila dopolnilna volitev v odbor. Župan Hribar, ravnatelj Pirc, podžupan dr. vitez Bleiweis in drugi so se toplo zavzemali, da bi gospoda Hubad in Milčinski zopet prevzela vodstvo gledališča. Oba gospoda sta vsako izvolitev odklanjala, zlasti g. Hubad se je odločno branil in to z ozirom na svoje dolžnosti pri „Glasbeni Matici“. Naposled se je volitev odbora odložila, da stopi odbor „Dramatičnega društva“ v zvezo z „Glasbeno Matico“ in se ž njo dogovori glede načina, kako bi se moglo gosp. prof. Hubada pri „Glasbeni Matici“ razbremeniti toliko, da bi mogel zopet prevzeti vodstvo. Če se to ne posreči, pride gledališče v največjo stisko, ker je le bore malo mož, ki bi to mogli, a nobenega, ki bi je hotel prevzeti. Mej zborovanjem se je na predlog podžupana dr. vit. Bleiweisa izrekla zahvala deželnemu zboru in mestni občini ljubljanski zahvala za dovoljene subvencije, gg. Hubadu in Milčinskemu za požrtvovalno vodstvo, pri katerem sta ju podpirala zlasti gg. ravnatelj Pirc in dr. Tekavčič, ter g. dr. Staretu, ki se že celih trideset let z vso ljubeznijo in vneto trudi za razvoj našega gledališča ter si je zanj pridobil nepozabnih zaslug.

— **Škofovi zavodi.** Poročajo nam: Ti zavodi gradili se bodo glasom včerajšnjega duhovniškega sklepa, storjenega v navzočnosti šentvidskega župnika in župana vendar v št. Vidu nad Ljubljano, in sicer na 15 oralov obsežajočih farovških njivah na desni strani Rudolfove železnice. — Brzobjavnim potom naročeno streljanje s topi je naznanjalo sinoči to vest srečnim šentvidčanom, katere je za časa Blaža Potočnika preveval odločno narodni duh, ki jih je pa, žali Bog, večinoma docela ostavil. Čestitamo šentvidčanom na tej pridobitvi; Kregarja, Breskvarja i. dr. pa obžalujemo, ker nimajo v tej zadevi nič opravila. Škof je ostal mož beseda in pritril istinitosti svoječasnih naših tozadevnih poročil.

— **Mestna hranilnica ljubljanska.** Praktikanta mestne hranilnice ljubljanske, gg. Franc Abulnar in Anton Šusteršič, bila sta v sinočni tajni seji občinskega sveta imenovana hranilničnima asistentoma.

— **Sprememba v politični službi.** Deželni vladi prideleni okrajni glavar, dr. H. pl. Cron, je prevzel začasno vodstvo okrajnega glavarstva v Novem mestu. Vzrok tej premembi neznan.

— **Umrli** je in bil včeraj pokopan dr. Edm. Kaizl, odvetnik v Karlinu na Češkem, star 64 let. Pokojnik je bil strije tajnega svetnika in poslanca dr. J. Kaizla, bivšega ministra. Bil je poleti reden gost na Bledu, kjer je prebival pri Petranu. Živo se je zanimal za naše kulturne in politične razmere ter je znal večino Vodnikovih in Prešernovih pesmij na pamet. Bil je izredno ljubezniv gospod in poštena duša. Blag mu spomin!

— **„Ljubljansko učiteljsko društvo“** bode zborovalo v soboto, dne 21. t. m., ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ (v pritličju na levo) po nastopnem vzporedju: 1. Nagovor predsednikov in naznanila. 2. Higijena doma in v šoli — predava primarij gosp. dr. V. Gregorič. 3. Petje: a) Brahms: „Zvesta ljubezen“ in b) Gaidaldon: „Musika proibita“ — poje gđ. F. Bilina. c) Mendelsohn: „Pozdrav“, pojeta gđ. F. Bilina in E. Grebenc. d) Foerster: „Golobica“, poje gđ. M. Moos. d) Volarič: „Gorska rožica“, pojeta gđ. F. Bilina in M. Moos. e) Foerster: „Mlad junak“, poje gđ. E. Grebenc. f) Schuhmann: „Grenadir“ in g) Nedved: „Pred durmi“, poje g. R. Vrabl. Gostje dobro došli! Velezanimivo, na najnovejšo higijenične pojave se ozirajoče predavanje g. dr. V. Gregoriča bode gotovo privabilo k temu društvenemu večeru ne le vse ljubljansko učiteljstvo, ampak tudi drugo občinstvo, kateremu se na ta način nudi najugodnejša prilika, da se seznanji z zdravstvom otrok in odraslih.

— **„Gruss aus Josefthal bei Laibach“** — Razglednice s takim samonemškim napisom se prodajajo v Dolu pri Ljubljani. Ali je to vsa katoliško narodna zavednost ondotnih ljudi?

— **Sprejem v kadetne šole.** Pogoji za sprejem gojencev v kadetne šole začetkom šolskega leta 1900/1901 so bili razglašeni v št. 80. uradnega lista „Laibacher Zeitung“ z dne 7. aprila t. l.

— **Slavnostna otvoritev vodovoda v Stariloki,** za čegar napravo ima posebno

velike zasluge g. nadsvetnik vitez Strahl, se bode vršila v nedeljo, dne 22. aprila t. l. Vpored: I. Ob 2. uri popoldne: a) Blagoslovljenje in otvoritev vodovoda. b) Vaje škofjeloške požarne brambe v zvoniku staroške cerkve ter poraba vode iz vodovoda. II. Ob polu 6. uri popoldne veselica v gostilni g. Marije Jelovčan, pri kateri bo svirala kranjska mestna podba. Ob 8. uri zvečer razsvetljava vrta pri Jelovčanu in vodomet. Vstopnina k veselici za neude 1 krono, za ude in njih rodbine 40 vinarjev za osebo. Ker je čisti dohodek namenjen za napravo gasilnega orodja, oziroma za ustanovitev prostovoljne požarne brambe v Stariloki, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— **Bestialen napad renegatov.** Na velikonočno nedeljo zvečer je stari in bolehlji g. Jakob Furlan v družbi s svojim sinom spremil prijatelja do Kontovelja. Ko sta se poslovila poleg krčme kapovile na Kontovelju, hotel se je g. Jakob Furlan vrniti. Ali nakrat je pridrivila iz omenjene krčme tolpa izdajic, ki je s krikom obkolila očeta in sina. Neki Josip Danev je moža tako močno udaril s pestjo po obrazu, da se je zgrudil. Neki Iv. Puntar je pristopil k možu, ki je ležal na tleh z besedami: „No, ali vam je sedaj dobro!“ Vzdignivši ga na to od tal, postavil je starčka ravno pred onega, ki ga je poprej udaril. Ko bi trenil ga je le-ta zopet udaril po glavi tako močno, da se je zopet kakor nezavesten zgrudil na tla. Sedaj je stopil J. Prašelj ter z istimi besedami kakor prvi vzdignil starega moža ter ga postavil zopet pred divjaka, ki ga je že dvakrat udaril. In zlikovec je zamahnil zopet ter je udaril moža v tretjič po glavi, da se je revež zgrudil v tretjič, ječaje in klicaje na pomoč. V tem so prihiteli orožniki, ki so slišali klicanje na pomoč. Sina je tolpa med tem, ko je pobijala očeta, zasramovala z vsakovrstnimi priimki. Zapazivša prihod orožnikov, se je tolpa razpršila na vse strani. Jakob Furlan je v obče spoštovan mož. Že 13 let, odkar se je ustanovilo pevsko društvo „Hajdrih“, mu je zvest podpiratelj ter zvest sotrudnik in pevec tega društva. Ali še prej, nego je bilo pevsko društvo „Hajdrih“, stal je on v slovenskih bojnih vrstah. Možu je nad 60 let, sin njegov Martin je kandidat na učiteljsku v Kopru. Nečloveški udarci provzročili so ubogemu možu, razun notranjih poškodovalj, več oteklin na obrazu, posebno pa ob sencih, prav blizu očesa. Kje ste sedaj „Picoli“, „Seccoli“ in „Indipendenti“, ki ste te dni toliko govorili o slovenskih „vandalih“?!

— **Okrajna posojilnica v Krškem** stavlja na dnevni red svojega že objavljene običnega zbora dne 15. maja še volitev enega ude načelstva, event. nadzorstva.

— **Izpred sodišča.** Nemškutarski razposajenec Gvidon Stadler je bil danes obsojen radi žaljenja časti na 20 kron globe in na povrnitev sodnih stroškov. Sredi ceste je nedavno psoval mirno stoječega Slovence.

— **Mestna klavnica.** V minulem letu se je v mestni klavnici zaklalo 4413 glav goveje živine, 8148 prašičev, 8878 telet, 3114 kozlov in ovac, 3021 kozličev in 74 konj, skupaj 27648 glav. Svežega mesa je bilo vpeljanega in ogledanega 12098 klg.

— **Hipnotizer in sugestor A. Krause** priredi v soboto, dne 21. aprila v Sokolovi dvorani svojo zadnjo predstavo. Krausejevi poskusi so velezanimivi ter vzbujajo povsod največje strmenje.

— **Nepreviden kolesar.** Ivan Hribar, vajenec pri Kolarju, je podrl včeraj zvečer na Mestnem trgu s kolesom Ivana Kanteta, stolarskega vajenca pri Bouconu, na tla. Kante se je na levi roki poškodoval.

— **Surovost.** Zidar F. T. je včeraj opoldne na Zaloški cesti vdaril s kamnom psa Franceta Brateta po glavi tako, da bode poginil. Pes mu ni ničesar storil.

— **Pretep.** V Lattermanovem dreveredu v „Pratru“ so se danes dopoldne stepli hlapci tamkajšnjih razstavnic.

— **V Ameriko** sta hotela včeraj pobegniti dva fanta, ki še nista izpolnila vojaške dolžnosti. Bila sta prijeta in sta morala potovati na Žabjek.

— **Izgubljene stvari.** Na Mestnem trgu je včeraj neka ženska izgubila denarnico, v kateri je bilo 20 kron denarja in pa jeden zastavni listek.

* **Kako rastó otroci.** Angleški zdravnik dr. Smith, ki se bavi z rastjo otrok,

trdi, da se vrši razvoj telesa in posameznih členov samo ponoči. Dečki rastejo najbolj v 17. letu, dekleta se razvijajo najbolj v 14., ker se sploh prej razvijajo kakor dečki. Sploh dospó deklice v 15. letu do svoje stalne višine, dečki pa šele v 20. letu. Po merjenju z dinamometrom so moči deklie in dečkov do 11. leta enake. Od te dobe so deklice 6 let telesno močnejše kakor dečki. V 18. letu je moč obeh približno enaka. Pozimi privzemajo otroci silno malo po rasti in teži. Od aprila do julija rastejo, toda teža se zmanjšuje; od julija do novembra ne rastejo, a teža postane mnogo večja.

* **Duh človeškega telesa.** Dr. Bett trdi v časniku „Archiv für die gesamte Physiologie“, da ima človek svoj posebni duh. Poskušal je to z nekim znancem, ki je imel posebno dober vonj. Ta pozna vsakega znanca po duhu. Zavezali so mu oči, potem so tiho prihajali znanci v sobo, a vsakega je spoznal po duhu. Te poskuse so na vse mogoče načine izpreminjali, toda vedno z istimi rezultati. Dotični mož je tudi potrdil, da ima vsaka rodbina svoj duh, le intenziteta duha je pri posameznih členih rodbine različna.

* **London.** Po zadnjem ljudskem štetju ima London 6.500.000 prebivalcev. Vsako leto se pomnoži prebivalstvo za 800.000 duš. V Londonu se rodi vsako tretjo minuto človek, vsakih pet minut pa eden umre. V Londonu je več židov kakor v Palestini, več Škotov kakor na Škotskem in več Ircev kakor v Belfastu, katolikov je tam več kakor v Rimu. Vse londonske ulice so dolge 13.000 km. V policijskih seznamih je napisano 220.000 hudodelcev iz navade. V tem mestu se porabi vsako leto 400.000 goved, 1.500.000 ovac, 8.000.000 kosov drobnjadi, 400.000.000 liber rib, 500.000.000 ostrig, 500.000.000 litrov piva. Velikansko mesto ima velikanski želedec.

* **Francoski hitri parnik „la Gascogne“** je odplul dne 7. aprila iz Havra ter došel dne 15. aprila nepoškodovan v Newyork. Vožnja je trajala 7 dni in 6 ur.

Književnost.

— **„Popotnik“**, pedagoški in znanstven list. Št. 4 ima to-le vsebino: Drag. Pribil: Nasprotje med šolo in življenjem. Drag. Pribil: Učne metode zemljepisnega pouka. Ant. Godec: Važnost skupnih šolskih izprehodov. Eno uro v amerikanski šoli. Fr. Ilešič: Jezikoslovni pogovori — „R“. Pedagoški — pedagoški. Književno poročilo: Ocena 122 — Novosti. Razgled. Državni šolski muzej na Dunaju. Listek 125 — Pedagoški paberki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 19. aprila. Iz Prage došla poročila potrjujejo, da namerava vlada predložiti parlamentu svoj načrt jezikovnega zakona. „Narodni Listy“ menijo, da je to dokaz, da se vlada od mirovnih konferenc ničesar ne nadeja, ter da je vzela vso iniciativo sama v roke.

Praga 19. aprila. Na velikonočni ponedeljek je mladočeški posl. Sokol v Mytu Vysokem strastno napadal češki klub. Sprejeta resolucija zahteva, naj Sokol stopi iz kluba. Češki klub je včeraj ostro obsodil Sokolove besede ter naročil načelniku, posl. Englu, naj ukrene proti Sokolu, kar je potrebno.

Trst 19. aprila. Na velikonočni ponedeljek je bil poštni sel, ki je nesel iz Buj 12.000 kron, oropan.

Madrid 19. aprila. Ministrstvo je podalo demisijo. Novemu ministrstvu bo predsednik Silveira, ki bo vodil tudi mornarične zadeve.

London 19. aprila. Ker Turčija noče dati odškodnine za porušene američanske misijone v armenskih krajih, je drž. tajnik Hay predlagal Macu Kinleyu, naj se vse diplomatske zveze pretrgajo in Turčija prisili, da plača. V petek bo imelo ministrstvo zategadel sejo. Poročila iz Washingtona javljajo, da nameravajo Zj. države z la-dijevjem demonstrirati v turških vodah.

London 19. aprila. „Standard“ poroča: General Warren je bil danes radi Robertsove kritike brzojavno poklican na Angleško. Kakor Gatacre tudi Warren ne pojde več v Južno Afriko.

Darila.

Uredništvu našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Albert Kette v Langau 10 K. — G. Joško Mahorčič v Litiji 2 K 73 vin. — nabral mladi Joško Mahorčič iz Mokronoga v veselji družbi pri Kranjarju. — Skupaj 12 K 73 vin. — Živeli darovalci!

Za Prešernov spomenik: Vesela družba na „Kazini“ pri Skofji Loki (po g. Deisinger-ju) 10 K kot velikonočni piruh; darovali so: gg. Jos. Deisinger, J. Dolenc, J. Homan, neimenovan in J. Kallan. — G. Albert Kette v Langau 10 K. — Skupaj 20 K. — Živeli darovalci!

Popravek. V včerajšnjem izkazu darovalcev s Primskovega pri Kranji je izostalo ime gpdč. Leopoldine Tepli.

— 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron so glavni dobitki invalidske zahvalne loterije, kateri se izplačajo v gotovem denarju z 20% odbitkom. S tem opominjamo naše častite čitatelje, da je I. žrebanje nepreklicno dne 19. maja 1900.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 17. aprila: Jožefa Planinšek, delavčeva hči, 13 mes., Karolinska zemlja št. 26, vnetje sopil. — Jožefa Ziakovsky, profesorjeva soproga, 68 let, Pred prulami št. 25, otrpnenje srca.

Dne 18. aprila: Terezija Žagar, delavčeva hči, 2½ leta, Linhartove ulice št. 8, vnetje možganske mreže.

V hiralnici:

Dne 17. aprila: Ivan Habič, kajžar, 68 let, jetika.

V otroški bolnici:

Dne 17. aprila: Jožefa Primc, paznikova hči, 4 leta, pljučnica.

V deželni bolnici:

Dne 14. aprila: Marija Rožnik, dninarjeva hči, 3 leta, vnetje sopil.

Dne 15. aprila: Jera Fajdiga, gostija, 71 let, naduha.

Dne 16. aprila: Terezija Uranič, kajžarjeva žena, 49 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 806,2 m. Srednji sračni tlak 736,0 mm.

Marčij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
18.	9. zvečer	740,4	8,8	sr. jvzhod	oblačno	00 mm
19.	7. zjutraj	742,8	7,7	sr. jvzh.	jasno	
20.	2. popol.	743,3	11,5	m. vzh.	del. jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 8,7°, normale: 10,2°.

Dunajska borza

dne 19. aprila 1900.

Skupni državni dolg v notah	99 K 05 h
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 95 „
Avstrijska zlatna renta	98 „ 70 „
Avstrijska kronska renta 4%	98 „ 75 „
Ogrska zlatna renta 4%	97 „ 30 „
Ogrska kronska renta 4%	97 „ 65 „
Avstro-ogrsko bančne delnice	126 „ 50 „
Kreditne delnice	230 „ 80 „
Londonska vista	242 „ 60 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118 „ 35 „
20 mark	23 „ 64 „
20 bankov	19 „ 27 „
Italijanski bankovci	90 „ 50 „
C. kr. cekini	11 „ 37 „

Krepak deček

poštenih starišev se sprejme kot učence v specerijsko trgovino. — Kje? pove upravništvo „Slov. Naroda“. (780—3)

Spretna gospodinja

se takoj sprejme.

Vpraša naj se v zavodu Waldherr v Ljubljani. (775—2)

Firm 95.

Einz. I. 194/1.

Razglas.

Objavlja se, da se je na podlagi dedinske poravnave z dne 20. svečana 1900 izvršil v tusednem trgovinskem registru pri tvrdki:

„Sos. Seunig“

zum Betriebe einer Lederhandlung in Laibach

1. izbris dosedanjega imetelja te tvrdke Jos. Seunig-a in
2. vpis novega imetelja in lastnika Karola Seunig-a, trgovca v Ljubljani.

C. kr. deželna kot trgovinska sodnija v Ljubljani

oddelek III., dne 12. aprila 1900. (781)

Notarski uradnik

neoznjen in trezen, želi vstopiti s 1. majem h kakemu notarju ali odvetniku na deželi. Isti je izurjen pevec-tenorist in vešč tudi nekaj godbe.

Ponudbe pod „Pevec“ na upravništvo „Slov. Naroda“. (783—1)

Spretna prodajalka

katera zna svirati na glasovirju ali harmoniju, sprejme se takoj

v zalogi harmonijev v Ljubljani.

Oglasi naj se pošiljajo pod naslovom: Jos. Lenarčič, Vrhnika. (723—3)

Lepo belo apno

sveže žgano, se dobiva po celih vagonih in v manjših porcijah pri

L. Mašek & Co.

žgalnica apna in premogokop Zabukovce (Buchberg), pošta Pletrovče (Pletrovitsch) pri Celju. (143—34)

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1899. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Ausse, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m. zjutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 50 m. dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 2 m. popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzenj, Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Frago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osonni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1 uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 46 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Frago, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Lince, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 57 m. popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 9. uri 6 m. zvečer osonni vlak z Dunaja, Solnograda, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m. popoldne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 23 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoldne, ob 6. uri 50 m. zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 56 m. zjutraj, ob 11. uri 8 m. popoldne, ob 6. uri 10 m. zvečer. (4)

V novi urarski prodajalni

Stari trg št. 16

so na prodaj vse vrste ur po (590—12)

stalnih tovarniških cenah.

Le dobre in najfinejšie ure z enoletno garancijo.

Budilka, najboljši izdelek gl. 1'60
Srebrna moška remontoarka od „ 5'60 npr.
Srebrna damska remontoarka od „ 5'60 „
Niklasta remontoarka od 3'50 „
ura na nihal z lepo omaro od „ 8'50 „

Popravljanja vseh vrst ur najceneje, specialist za težavna (komplicirana) popravljanja ur.

Rudolf Weber, urar
Ljubljana, Stari trg št. 16.

Stajerska
ROGASKA
KISLA VODA Jemljevo Styria-vrelac
SVETOŠLAVNA.
Krepčevalna pijača. Neprekošana zdravilna voda.

Glavna zaloga za Kranjsko:

MIHAEL KASTNER

v Ljubljani. (573—9)

Pohištvo

novo, moderno, se radi preselitve proda, tudi posamezno. — Več se izve v Ljubljani, Privoz šte. 3, pri tleh na desni, vhod s Karlovske ceste. (784)

Županstvo v Mokronogu

kupi (777—2)

že rabljeno, a dobro ohranjeno

mostno tehtnico.

Anton Schuster

v Ljubljani, Špitalske ulice

založnik

uslužbencev c. kr. priv. južne železnice priporoča

po čudovito nizkih cenah

na večjo izber

najnovejšega

blaga za damske obleke

prekrasnega črnega, gladkega in desiniranega

blaga za obleke

angleškega, francoskega in domačega

modnega blaga za gospode

ceneje kakor so sleparsko napravljeni ostanki,

blaga za pohištvo, zagrinjal,

posteljnih oprav (garnitur),

preprog,

barvastih Mousseline-zagrinjal

à Secession

meter po 30 kr.

Zaloga lynolejskih preprog.

Originalne tovarniške cene itd.

Spoštovanjem (501—10)

„pri Tončku“.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo poštne prosto.

Ženitna ponudba.

Vdovec, 50 do 60 let star, išče za možitev žensko, ki dobro ume gospodinjstvo in se spozna pri gostilničarski obrti. Stara naj bi bila od 40 do 55 let in imela premoženja 16.000 kron.

Ponudbe s sliko in naslovom naj se pošljejo upravništvu „Slov. Naroda“. (786—1)

Solicitator

ali spreten pisar sprejme se takoj v notarsko pisarno. Plača po dogovoru. Ponudbe na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (782—1)

Kratek tolmač laščine

in kažipot po Rimu 780-1

jako pripravna knjižica z narisom svetega mesta Rima in italijanskih železnice

po 60 kr. in brez narisov po 40 kr. pri

J. Giontini-ju v Ljubljani.

Dobro ohranjen, skoro nov, posebno trpežen (779—1)

bicikl

se po ceni proda.

Povpraša naj se v železniški trgovini gosp. F. Goloba v Wolfvih ulicah št. 8.

Prodajalna v Višnji gori

se daje v najem

z vso prodajalniško opravo in stanovanjem.

Stoji na prostoru, zelo ugodnem za trgovino, katera bo pa sedaj večjega pomena, ker bo odslej tam sodišče. (788—1)

Več se izve pri Franu Rebolju na Krki.

Kdor kupuje

jajca in kuretino

po najboljši ceni na debelo

naj pošlje naslov pod št. 100 poste restante Pragerhof, Štajersko. (787—1)

Vsak dan

sladoled

ledna kava, ledna čokolada

v konditoriji in kavarni

Rudolfa Kirbisch

Kongresni trg. (785—1)

Pleskarska obrt

Fran Bernik, Ivan Štrukelj

priporočata se slavnemu občinstvu, kakor tudi častiti duhovščini v mestu in na deželi za vsa v njuno obrt spadajoča dela po najnižji ceni. (741—5)

Postrežba točna in delo solidno po najnovejših vzorcih.

Cenjena naročila prosiva naslovljati

Dunajska cesta št. 15.

Samo 1 krono za 3 žrebanja.

Zadnji mesec.

Glavni dobitki 60.000 kron, 15.000 kron in 12.000 kron

v gotovem denarju z 20% odtege. (716—5)

Invalidske zahvalne srečke à 1 krono.

I. žrebanje: 19. maja 1900.
II. žrebanje: 7. julija 1900.
III. žrebanje: 10. novembra 1900.

Srečke priporoča: J. C. MAYER v Ljubljani.

Najceneja in najsolidnejša tvrdka za nabavo koles (bicikljev) kakor tudi vseh kolesarskih potrebščin.

Najznamenitejša kolesa kakor:

J. Puch Meteor Peugeot Monarch Seidel Naumann A. U. Right ter razni drugi sistemi.

Francoska Peugeot kolesa po 140 do 230 gl.

A. Putrich
Ljubljana, Dunajska cesta.

(588—8)